

VERSLAG
DUIDINGSDEBAT / LIJSTTREKKERSOVERLEG

Datum	: 19 maart 2026
Tijd	: 19.30 uur
Locatie	: Burgerzaal
Deelnemers	: J.Chr. van der Hoek, burgemeester (voorzitter) Vertegenwoordigers gekozen partijen: <ul style="list-style-type: none">• J. van Doorenmalen (D66)• J. Schoon (SP)• R. van de Laar (GL-PvdA)• E. Kater-van de Beek (CU)• R. Brink (LSD)• M. Lemsom-van Gelderen (VVD)• L. de Bruine (SGP)• R. Punt (CDA)
Griffier	: E. Goossens-Smits
Verslag	: R. Raaijmakers

1. Opening

Burgemeester Van der Hoek, die het debat en overleg voorzigt, heet de lijsttrekkers en belangstellenden (in de zaal en op afstand via de web-uitzending) welkom.

Voorafgaand aan de verkiezingen heeft het Presidium besloten het (in)formatieproces te starten met een openbaar debat met de lijsttrekkers van de partijen die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De burgemeester is verzocht dit overleg voor te zitten.

Doel van het duidingsdebat is met elkaar van gedachten te wisselen over de betekenis van de voorlopige verkiezingsuitslag.

Het debat wordt gecombineerd met het lijsttrekkersoverleg voor het maken van procedurele afspraken over de verkennings- en formatiefase.

2. Terugblik op de gemeenteraadsverkiezingen

De lijsttrekkers blikken terug op de campagneperiode in aanloop naar de verkiezingen.

- Dhr. Brink (Leefbaar Schouwen-Duiveland) wil allereerst alle stemmers op het eiland bedanken. Hij is er trots op dat de opkomst in Schouwen-Duiveland hoger is dan vier jaar geleden. De afgelopen periode gaf reuring, er zijn hier en daar wat harde woorden gevallen, en wellicht hebben we wat aan vertrouwen moeten inboeten net voor de verkiezingen. Maar de debatten die Leefbaar S-D heeft gevoerd zijn kabbelend verlopen. Dat kabbelende wil dhr. Brink vasthouden voor de toekomst. Laat dit het beginpunt zijn van een mooie periode van vier jaar waarin we samen kunnen werken.
- Dhr. De Bruine (SGP) geeft aan dat de afgelopen periode voor iedereen een intensieve tijd was. Hij wil graag iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de campagnes (ook van de andere partijen), vooral ook de mensen die achter de schermen veel werk hebben verzet. De SGP kijkt terug op een mooie campagne, die de SGP heeft gebracht wat ze voor ogen hadden.
- Dhr. Van de Laar (GL-PvdA) zegt dat de afgelopen periode mooi, maar ook erg intensief was. Iedereen is met veel respect voor elkaar en elkaars campagne omgegaan. De debatavonden waren soms pittig, maar ook vaak gemoedelijk. Dat typeert ons eiland en daar mogen we trots op zijn.
- Dhr. Punt (CDA) sluit zich aan bij veel wat al gezegd is. Het CDA wil daar nog aan toevoegen dat de campagnetijd ook mooie momenten heeft geboden. Het CDA heeft veel waardering voor de samenleving van Schouwen-Duiveland, omdat zij de campagne heeft ondergaan zonder incidenten zoals bekladding van posters of fysiek geweld.
- Dhr. Van Doorenmalen (D66) kijkt terug op een mooie, energieke campagne. Hij sluit zich aan bij de vorige sprekers. Daarnaast spreekt dhr. Van Doorenmalen zijn waardering uit voor de mensen die, naast de georganiseerde debatten vanuit de Wereldregio/Radio Schouwen-Duiveland, ook debatten en informatie-avonden hebben geor-

ganiseerd. Denk daarbij aan het debat in Renesse en het debat dat de landbouworganisaties hebben georganiseerd. D66 hoopt dat er over 4 jaar meer van dit soort initiatieven zijn.

- Mevr. Kater (CU) geeft aan dat de campagneperiode intens was, maar tegelijkertijd was het ook heel bijzonder om als team samen te werken om zoveel mogelijk stemmen te behalen. Mevr. Kater is echter ook blij dat het voorbij is. Daarnaast geeft mevr. Kater aan dat er sprake was van collegialiteit tussen de partijen tijdens de campagne. Dat heeft de CU als zeer prettig ervaren.
- Mevr. Lemsom (VVD) geeft aan dat de campagnetijd behoorlijk druk en intensief was. Deze keer waren er namelijk, in tegenstelling tot eerdere jaren, ook filmpjes en foto's die gemaakt moesten worden. Mevr. Lemsom wil graag alle inwoners bedanken voor hun stem en het vertrouwen in een nieuwe gemeenteraad. De VVD feliciteert Leefbaar S-D, die de meeste stemmen op het eiland hebben behaald. Ook zijn er felicitaties voor andere partijen die hun zetelaantal behouden. En uiteraard zijn er ook felicitaties voor D66 met hun verkiezingswinst. Mevr. Lemsom geeft voorts aan dat de verkiezingen een moment van verandering markeren, maar ook een hernieuwde verantwoordelijkheid met zich meebrengen. Vanuit die verantwoordelijkheid wil de VVD graag duidelijk uitspreken dat ze met een schone lei willen beginnen. Onze inwoners verwachten dat wij de uitdagingen die er liggen gaan oppakken. Tijdens de campagne zijn vooral de verschillen benoemd, maar de overeenkomsten zijn juist ook groot. De VVD heeft een constructieve, open houding en wil bouwen aan een stabiel bestuur door bestuurdersverantwoordelijkheid op zich te nemen. Dat doet recht aan de verkiezingsuitslag en aan het vertrouwen van de inwoners. De VVD zal kritisch-constructief meedenken om samen vooruit te komen.
- Dhr. Schoon (SP) geeft aan dat dit voor hem de eerste campagne als lijsttrekker was. Dat was niet altijd even makkelijk omdat je heel erg geleefd wordt. Daarnaast krijg je ook te maken inwoners die niet zo'n fan zijn van jouw partij. Dhr. Schoon geeft aan dat hij heel veel respect heeft voor zijn team en voor de mensen die dit al jaren doen.

3. Vooruitblik en bespreking concept-formatieprotocol

De burgemeester geeft aan dat er een mooie opkomst was: 62,4%. Dat is 2% meer dan vier geleden. Toen was de opkomst 60,4%. Hoewel dit een mooie verbetering is, ligt er tegelijkertijd een opgave om te zorgen dat de opkomst de volgende keer nog hoger is. Er blijven immers nog heel veel stemmen onbenut.

De verkiezingen zijn in goede sfeer verlopen. Er zijn geen meldingen bij de burgemeester binnengekomen van vernieling van posters of andere misstanden. Dat stemt de burgemeester hoopvol.

De voorlopige uitslag van de verkiezingen is als volgt:

- Leefbaar S-D:	4.294 stemmen
- VVD:	3.466 stemmen
- SGP:	2.411 stemmen
- CDA:	2.184 stemmen
- GL-PvdA:	1.907 stemmen
- D66:	1.430 stemmen
- CU:	934 stemmen
- SP:	819 stemmen

De definitieve verkiezingsuitslag wordt op 26 maart 2026 bekend gemaakt.

De burgemeester nodigt de lijsttrekkers uit om aan te geven hoe zij aankijken tegen de (voorlopige) verkiezingsuitslag en hoe ze de komende periode tot de vorming van een nieuw college willen komen. Hiervoor is een concept-formatieprotocol opgesteld, waarin de gemaakte afspraken worden vastgelegd. De lijsttrekkers kunnen nu reageren op dit concept-protocol. De volgorde van spreken is bepaald aan de hand van het aantal behaalde zetels, waarbij de partij met de meeste zetels als eerste het woord krijgt.

Eerste ronde:

- Dhr. Brink (Leefbaar S-D) stelt voor om te gaan werken met een externe verkenner. Leefbaar S-D wil iemand voordragen waarvan zij denken dat deze persoon breed gedragen wordt binnen de raad. De verkenner zal in kaart brengen of er nog ergens sprake is van oud zeer, of de traditionele indeling coalitie/oppositie behouden moet blijven, wat voor soort akkoord de partijen willen, wie de beoogd wethouders van de verschillende partijen zijn en of er breekpunten zijn. Dit moet resulteren in een inventarisatie van mogelijke coalitievormen en wethouderskandidaten. Dhr. De Bruine (SGP) vraagt aan dhr. Brink hoe hij de breekpunten moet interpreteren. Gaat het dan om inhoudelijke onderdelen of bijv. over wethouderskandidaten? Dhr. Brink antwoordt dat hij dit bij de verkenner laat. Deze persoon is daarvoor kundig genoeg.

- Mevr. Lemsom (VVD) is blij verrast met de uitslag van de verkiezingen. Zij vindt het idee van Leefbaar S-D om te werken met een externe verkenner, die de mogelijkheden gaat onderzoeken, een goed idee.
- Dhr. De Bruine (SGP) wil allereerst de winnaars van de verkiezingen feliciteren. Hij feliciteert Leefbaar S-D met het feit dat zij de meeste stemmen hebben behaald. De winst van de VVD was een grote verrassing waarvoor eveneens felicitaties op zijn plaats zijn. Dat geldt uiteraard ook voor de winst van D66. Dhr. De Bruine is blij met de CU en de SP die stabiel zijn gebleven. Wel voelt dhr. De Bruine mee met GL-PvdA. De SGP heeft twee periodes goed samengewerkt met GL-PvdA, waardoor het resultaat van de verkiezing zwaar valt voor dhr. De Bruine, ook vanuit menselijk perspectief. Van het CDA had dhr. De Bruine grote verwachtingen, die uiteindelijk toch wat tegenvielen. Wel wil dhr. De Bruine het CDA feliciteren met het behoud van het aantal zetels.
Voor wat betreft het vervolg kan de SGP instemmen met het aanstellen van een externe verkenner. Daarnaast vraagt dhr. De Bruine of het, in tegenstelling tot hetgeen in het concept-formatieprotocol staat, ook mogelijk is om met drie mensen per fractie aan te schuiven voor de gesprekken met de verkenner. Hij vraagt dit omdat het voeren van dit soort gesprekken nieuw is voor veel mensen.
- Dhr. Punt (CDA) dankt dhr. De Bruine voor zijn mooie woorden. Voor het CDA viel de uitslag tegen; zij hadden gehoopt op een 4^e zetel. Dhr. Punt is wel dankbaar voor en trots op de 3 zetels die het CDA behoudt. Dhr. Punt feliciteert de partijen die zetels behouden of gewonnen hebben.
Dhr. Punt is van mening dat het een goed gebruik is dat de grootste partij het initiatief neemt voor de verkenning. Het CDA sluit zich daarom aan bij het voorstel voor een externe verkenner. Dhr. Punt wil hierbij nog wel meegeven dat het CDA op dit moment terughoudendheid past.
Een coalitie is nodig om doelen te bereiken die je niet alleen kunt bereiken. Daarbij is respect voor elkaars belangen essentieel. Een coalitieakkoord helpt daarbij.
Het CDA ondersteunt de wens van de SGP om per fractie meer mensen aan te laten sluiten bij de verkenning (wel maximaal 3). Wat het CDA betreft zou dit ook in de latere fase nog kunnen.
De burgemeester geeft daarop aan dat we nu eerst afspraken maken voor de verkenningsfase en dat we voor de volgende fase op een later moment afspraken maken.
Dhr. Punt sluit af met de woorden dat het CDA benieuwd is naar de verkenner en wenst Leefbaar S-D veel succes en wijsheid.
- Dhr. Van de Laar (GL-PvdA) is erg geschrokken van de uitslag en is daar nog niet helemaal van bijgekomen. Het verlies had de partij niet aan zien komen. Het is echter wel een feit. Vooruitkijkend geeft dhr. Van de Laar aan dat bescheidenheid nu past voor GL-PvdA. Daar staat wel tegenover dat altijd constructief is meegewerkt door GL-PvdA. Mocht de vraag komen om in een coalitie te stappen, dan zal GL-PvdA dat doen. Indien die vraag niet komt, zal GL-PvdA zich van zijn beste oppositiekant laten zien. Dhr. Van de Laar feliciteert de partijen die wel gewonnen hebben.
Voorts geeft dhr. Van de Laar aan dat GL-PvdA kan instemmen met het voorstel voor een externe verkenner, die gaat onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een coalitie te vormen. Ook het voorstel van de SGP voor het afvaardigen van 3 mensen per fractie tijdens de verkenningsfase kan op steun rekenen van GL-PvdA.
Tot slot wil dhr. Van de Laar nog meegeven dat hij het fijn zou vinden als het tempo van de verkenning en formatie hoog is, zodat we snel aan de slag kunnen.
- Dhr. Van Doornmalen (D66) wil de kiezers bedanken voor het uitbrengen van hun stem. Het aantal stemmers is wel toegenomen, maar dit kan nog steeds beter. Er ligt dan ook een opgave om over 4 jaar een hogere opkomst te realiseren. Dhr. Van Doornmalen feliciteert alle partijen die zetels behouden of winnen.
Dhr. Van Doornmalen concludeert dat de huidige coalitie minder zetels heeft, terwijl de oppositie is toegenomen met 3 zetels. Dat ziet hij als een beloning van de kiezer voor het voeren van de oppositie. De kiezer vraagt om een frisse wind. D66 is bereid en in staat om een bijdrage te leveren aan een nieuw bestuur.
D66 ondersteunt het initiatief van Leefbaar S-D voor een externe verkenner. Ook het verzoek van de SGP voor het afvaardigen van 3 mensen per fractie steunt D66. Dhr. Van Doornmalen onderschrijft tot slot de oproep van dhr. Van de Laar om tempo te maken met de verkenning en formatie.
- Mevr. Kater (CU) feliciteert alle winnaars van deze verkiezingen. De CU is dankbaar voor het behoud van de zetel. Mevr. Kater vindt het een goed idee van Leefbaar S-D om te werken met een externe verkenner. Daarnaast stemt CU in met het voorstel van de SGP voor het afvaardigen van 3 mensen per fractie tijdens de verkenning. Mevr. Kater sluit af met de mededeling dat de CU open staat om over te stappen van de oppositie naar de coalitie.
- Dhr. Schoon (SP) dankt alle inwoners die de SP hun vertrouwen hebben gegeven. Wat hem betreft is de belangrijkste vraag nu hoe we ervoor zorgen dat de belangen van al onze inwoners meegenomen worden. Leefbaar S-D en de VVD hebben gewonnen, maar dat brengt ook de verantwoordelijkheid met zich mee voor deze partijen om te laten zien dat ze er voor alle inwoners zijn en niet alleen voor de eigen achterban.

Dhr. Schoon feliciteert dhr. Brink van Leefbaar S-D en geeft aan dat hij het een wijs besluit vindt om te kiezen voor een externe verkenner. Dhr. Schoon vraagt van Leefbaar S-D om er de komende raadsperiode ook te zijn op de momenten die ertoe doen als het gaat om inclusie en diversiteit. Voorts richt dhr. Schoon zich tot mevr. Lemsom en complimenteert haar met de manier waarop zij in de raadszaal haar rug recht heeft gehouden. Hij hoop dat ze dit ook doet als ze moet opkomen voor de groepen in onze samenleving die vaak vergeten worden of niet zo'n luide stem hebben. De SP gaat meewerken aan een constructief proces. Plannen die eerlijk en sociaal zijn kunnen rekenen op de steun van de SP.

Tweede ronde:

- Dhr. Brink (Leefbaar S-D) bedankt iedereen voor de steun voor een externe verkenner. Leefbaar S-D zal de naam van de verkenner zo snel mogelijk bekend maken. In reactie op D66 geeft de heer Brink aan dat het met het verschuiven van zetels wel mee valt, aangezien de PvdA geen deel uitmaakte van de coalitie. Leefbaar S-D heeft een open houding en wil graag samenwerken met alle partijen, of ze nu groot of klein zijn, of in de oppositie of coalitie zitten.
- Mevr. Lemsom (VVD) wil nog reageren op de vraag van de SGP over het aantal mensen dat per fractie aanschuift bij de verkenningsgesprekken. Wat betreft de VVD is het prima dat er drie mensen per fractie deelnemen.
- Dhr. De Bruine (SGP) geeft aan dat de campagneslogan van de SGP 'Bouwen met vertrouwen' was. Dit gaat voor de SGP ook op bij de vorming van een coalitie. Coalitiepartners moeten op elkaar kunnen bouwen en moeten vooral ook op elkaar kunnen vertrouwen.

De overige fracties hebben geen behoefte aan een nadere reactie.

De burgemeester vraagt of de lijsttrekkers kunnen instemmen met het formatieprotocol. Dat is het geval, waardoor we voor het vervolg gaan werken conform het formatieprotocol. Wel kunnen in de verkenningsfase drie mensen per fractie aanschuiven bij de gesprekken in plaats van 2 mensen. Het protocol wordt hierop aangepast. Het formatieprotocol vormt de leidraad voor de verkenner en het verdere proces.

4. Korte toelichting Overdrachtsdocument gemeenteraadsverkiezingen 2026 door de organisatie

Vanuit de ambtelijke organisatie wordt kort een toelichting gegeven op het Overdrachtsdocument 2026. Dit document is geschreven in oktober 2026 en wordt geactualiseerd met een oplegger. De ambtelijke organisatie geeft haar kijk op relevante Schouwen-Duivelandse ontwikkelingen en strategische vraagstukken.

5. Sluiting

De burgemeester sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Schouwen-Duiveland in zijn openbare vergadering van 1 april 2026.

De griffier,

De voorzitter,

E. Goossens

J.Chr. van der Hoek